

SISTEMI I KUJDESIT SHËNDETËSOR NË SHQIPËRI – ZHVILLIME POZITIVE DREJT NJË SISTEMI EFIKAS

FLORENTINA GJEÇI, ANNE-LAURENCE LE FAOU*

Summary

THE MAIN PROBLEMS OF HEALTH INSURANCE SYSTEM IN ALBANIA

This paper presents the main problems of health insurance system in Albania, a transition country of South-East Europe, and developments started recently for restructuring and strengthening the health insurance system. These last years the Health Insurance Institute (HII) is facing the great problems related to expenditure in pharmaceuticals into a context where the efficacy system is missing and the high cost of drugs is occurred. Considering the situation, HII started to improve rules related to drugs pricing and reimbursement, contracts with family doctors and pharmacists as well as implementation of the Health ID card. Health financing, health information systems, pricing of drugs, spending on drugs, are the main areas that HII wants to develop in the future for improving the primary health care.

Vështrim i përgjithshëm

Këto pesëmbëdhjetë vitet e fundit, vendi ka bërë ndryshime të rëndësishme politike, ekonomike dhe shoqërore, larg metodave të ekonomisë së planifikuar e të centralizuar, që kanë ndikuar thuajse në të gjithë aspektet e jetës së popullsisë, përfshirë këtu rezultatet në sektorin e shëndetësisë dhe shërbimet në kujdesin shëndetësor. Panvarësisht një farë progresi të realizuar gjatë viteve të fundit, gjendja shëndetësore e popullsisë mbetet nën atë të shumicës së vendeve të tjera të rajonit. Shpenzimet për kujdesin shëndetësor vlerësohen në rreth 6% të prodhimit të brëndshëm brut (PBB), (1) e cila është nën mesataren e vendeve të Europës Qëndrore dhe Lindore.

Siç dihet, ekonomia shqiptare ka qënë dhe është më e prapambetura në Europë; panvarësisht rritjeve

vitet e fundit, vendi ynë mbetet midis vendeve më të varfëra me një mirëqënie të popullsisë në një nivel shumë të ulët.

Përsa i takon zhvillimeve të sistemit të kujdesit shëndetësor, i cili para tranzicionit karakterizohej nga kontroll i fortë i qeverisë qendrore në të gjitha aspektet e sistemit, pas afro 12 vjet zhvillimi, ai mbetet gjithashtu nën nivelet e vendeve të tjera të rajonit.

Rënia dramatike e aktivitetit ekonomik në 1990-91, e cila fillimisht u shoqërua me fundin e regjimit komunist, përfundoi në mes të vitit 1992. Gjatë periudhës Dhjetor 1990-Prill 1992, ekzistonte një periudhë politike e pastabilizuar dhe një kaos social, e cila pengoi implementimin koherent të strategjisë afat gjatë për reformën ekonomike, e cila çoi më tej në disekuilibre makro-ekonomike. Trazirat civile të

* Dërguar në Redaksi në Dhjetor 2007, miratuar për botim Shkurt 2008.

Nga Université Paris Pierre et Marie Curie

Adresa për letërkëmbim: Gjeçi F., Université Paris Pierre et Marie Curie